Klimat

Hur Liberalerna arbetar med klimatfrågan

Miljö och klimat är vår tids ödesfrågor. De är också bland de viktigaste frihetsfrågorna. Vi lever i en tid av global uppvärmning och där artmångfald och naturmiljöer hotas av en rad mänskliga påverkansfaktorer. I Sverige konsumerar vi som om det fanns fyra jordklot. Det är inte hållbart och kommer att påverka förutsättningarna för kommande generationers liv och hälsa.

Den liberala klimatpolitiken har utgångspunkten att individens frihet är beroende av klimatets välmående. Klimat- och miljöskadliga beteenden är således inskränkningar av alla levande människors och kommande generationers frihet. Omställningen till ett hållbart samhälle är ett måste. Det kräver bland annat en grön skatteväxling, som binder den ekonomiska till den ekologiska hållbarheten – det ska vara dyrt att släppa ut, och billigt att ställa om; ny teknik och innovation, som behöver garanteras genom grön och billig elproduktion; hållbart byggande och resande, så att samhällets behov kan säkras utan utsläpp; samt bevarande av naturmiljöer som stärker den biologiska mångfalden i regionen och lagrar koldioxid.

Liberaler har alltid omfattat en framstegstro. En tro på människans problemlösningsförmåga, på förmågan att utveckla nya, vetenskapligt grundade, kunskaper och att tänka nytt. Att lösa klimatkrisen och uppnå hållbarhet kräver sådan samverkan och framstegstro. Stockholmsregionen kan inte lösa den globala klimatutmaningen, men vi ska ta ansvar för den hållbara utvecklingen i vård del av världen.

Stockholmsregionen är mitt i nästa stora omvandling: den mot att bli den hållbara och smarta storstaden. Som liberaler är vi övertygade om att den innebär framsteg och förbättring – i termer av hälsa, miljöupplevelser och möjlighet till nya, ännu oprövade sätt att leva sitt liv.

Region Stockholm har under liberalt styre de senaste åren pekat ut en väg mot en hållbar region. Målet är en utsläppsneutral region senast år 2045, och för att detta ska uppnås måste Region Stockholm ta sin del av ansvaret för omställningen. Denna rapport är en utgångspunkt för hur den regionala omställningen genomförs – med mer liberal politik. Det pågår ett intensivt arbete i regionen med detta och Region Stockholms klimatpåverkan har minskat med 55 procent under en tioårsperiod 2011-2021.

Hållbar kollektivtrafik i hela Stockholmsregionen

Regionens enskilt största möjlighet att påverka Stockholmsregionens utsläpp direkt är på trafikområdet. I Region Stockholm ska man oavsett var man bor ha en tillgänglig kollektivtrafik. Det innebär både att det ska

vara ekonomiskt och tidsmässigt effektivt att välja kollektivtrafiken, men också att kapaciteten ska vara god och att alla de nya bostäder och områden som växer fram i vår region krokas ihop med det befintliga kollektivtrafiksnätet genom nya bussar, spårvägar, och ökad framkomlighet för gående och cyklister.

Liberalerna står bakom samtliga utbyggnader av kollektivtrafiken som idag är pågående, och vill dessutom göra fler satsningar.

Bland dessa finns:

- Tunnelbana från Skarpnäck till Bollmora.
- Roslagsbanan in till Stockholm C, utbyggnad till Rimbo, koppling till Arlanda.
- Satsning på att bygga ut spårvagnarna. Spårvagnslinje hela vägen till Norra Djurgårdsstaden.
- Fullt elektrifierad bussflotta innan 2035.
- Mer tillgänglig, miljösmart kollektivtrafik i skärgården.

Utöver frågorna om utbyggnad och tillgänglighet måste kollektivtrafiken i stort, och stationerna specifikt, vara attraktiva, trygga och välkomnande. Kollektivtrafiksstationerna är naven i hela Stockholmstrafiken, de är mötesplatser som gör vår region levande. Alla ska vara trygga på våra stationer – både trygga gentemot andra resenärer, och trygga med att man kommer fram på alla hållplatser och perronger. Därför lyfter vi alltid funktionsperspektivet och framkomlighetsfrågorna. Hissar ska fungera och vara tillgängliga på såväl nya som gamla stationer.

För att stationerna ska fungera väl och bidra till kollektivtrafikens attraktivitet behöver vi vårda och utveckla miljöerna i och runt stationerna. Service i olika former som butiker, caféer med mera bidrar till detta.

Stationer som upplevs krångliga kommer inte att locka resenärer, därför behöver vi säkerställa att rulltrappor och hissar fungerar. Under senare år har många rulltrappor bytts ut. Genom användning av artificiell intelligens i driften av rulltrappor och hissar ska metoder för att förebygga driftstopp utvecklas och systematiseras. En del stationer behöver också utvecklas för att möta behoven när den omgivande miljön förändras, exempelvis genom bostadsbyggande.

Många stationer och bytespunkter är i behov av en andra uppgång i takt med ökat resande samt bostadsbyggande. Exempel på stationer som är i behov av en andra uppgång är Spånga station, Tullinge, Häggvik och Helenelund . Även smidiga övergångar mellan olika kollektivtrafikslag behöver utvecklas på flera stationer. Även kultur- och konstperspektivet är viktigt för att stärka kollektivtrafikens ställning. Stockholms kollektivtrafik är helt unik i det rika konstinnehav som besmyckar dess stationer. På 13 stationer sker så kallade konstväxlingar, tillfälliga utställningar, som byts ut i intervaller av sex månader eller ett år. Fler stationer bör föras in i detta system, och utökas från bara foto och måleri till att även inkludera andra konstformer. Enprocentregeln, vilken är till för att garantera att minst en procent av budget vid byggnation eller renovering går till konstnärliga inslag, måste värnas.

Trängselskatt är ett sätt att påverka trafiken i syfte att förbättra framkomligheten och miljön. Vi menar att trängselskatten ska tillfalla regionen som ska kunna använda intäkterna för att investera i regionala

infrastrukturåtgärder utan att behöva gå via staten. Avgifterna ska användas för förbättringar, inte bara för bilvägar utan också för kollektivtrafik och till exempel cykelbanor.

Liberalernas förslag

- Verka för trivsel i kollektivtrafiken, såväl genom konst och kultur som genom trygghet och tillgänglighet.
- Stationer och hållplatser ska vara lättillgängliga och trivsamma. Ett upprustnings- och moderniseringsprogram för stationer ska utvecklas och genomföras, exempelvis för att tillskapa fler uppgångar och säkerställa robustheten i rulltrappor och hissar. Konstnärlig gestaltning ska ses som en resurs för att skapa trivsamma och trygga kollektivtrafikmiljöer.
- Stärk kollektivtrafiken i glesbygd och skärgård – alla ska kunna välja klimatsmart resande.
- Öka kapaciteten i hela kollektivtrafiksystemet, och verka för effektiva transportvägar i hela länet.
- Garantera att kollektivtrafiken växer i takt med bostadsbyggandet, inga nya bostadsområden ska stå utan en tillgänglig kollektivtrafik.
- Regionalisera hela trängselskatten, och låt medlen finansiera utbygganden av mer trängsel- och klimateffektiva transportmedel.

Hållbarhet i regionens arbete

Region Stockholm ansvarar för ett stort fastighetsbestånd, varav en stor majoritet utgörs av sjukhusbyggnader. Att bygga och renovera hållbart ger klimatnytta och har dessutom flera andra positiva effekter, som exempelvis lägre elkostnader. Innovation och digitalisering inom vården, såväl som inom övriga verksamheter, har också stor potential att minska det regionala klimatavtrycket. Det kan handla om allt ifrån att fler sjukvårdsbesök kan göras på distans, att återbruk premieras, och att läkemedlens miljöpåverkan minskar. Företag och näringar som leder klimatomställningen återfinns i Stockholm.

Regionen är en hubb för grön innovation och utveckling. Tillväxten i Stockholm har därför en hållbarhetsaspekt som inte bara handlar om att minska utsläppen här och nu, utan som även kompletteras av den utveckling som finns i regionen. Att se till att Stockholmsregionen fortsätter växa, att dessa gröna branscher hittar de kompetenser som behövs för att utveckla sina verksamheter, och att främja konkurrens och företagande stärker hela Sveriges och hela världens omställning.

Elektrifieringen av länets vägar innebär nya möjlighet att förenkla den hållbara omställningen till en eldriven fordonsflotta. Förutsättningar ska finnas för laddning av all transport, från personbilar till den tunga godstransporten. Region Stockholm behöver ta en aktiv roll i elektrifieringen av länets vägar – annars kommer den tillväxt Stockholmregionen står inför hämmas när infrastrukturen halkar efter.

Elektrifieringen och det hållbara resandet ska även komma att definiera flygresandet i Stockholmsregionen. Idag flygs prototyper av eldrivna flygplan från Bromma flygplats, och det arbete som görs för att ställa om flygtrafiken ska fortsätta. Bromma flygplats har förutsättningarna att bli Sveriges första helt elektrifierade flygplats, detta måste vara en integrerad del av Stockholms arbete med hållbarhet och tillväxt.

Region Stockholm har arbetet med gröna obligationer sedan 2014, Genom gröna obligationer har viktiga investeringar som bland annat Roslagsbanan och Röda linjen samt investeringar i vården såsom Nya Södertälje sjukhus och den nya byggnaden Chopin på Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Sammantaget sedan 2017 har 28 000 ton koldioxidekvivalenter undvikits. Detta motsvarar utsläppen från 28 000 bilresor mellan Umeå och Istanbul eller vad 28 000 mindre träd kan ta upp per år

Liberalernas förslag

- Bygg klimatsmart. Sjukvårdens lokaler utgör en stor del av regionens utsläpp och elförbrukning, dessa minskas genom hållbart byggande.
- Innovation och digitalisering ger smarta lösningar som kan minska utsläppen.
- Digitalisering minskar mängden resor i regionen, genom exempelvis fler digitala vårdbesök minskar behovet av resande.
- Värna Stockholmsregionens ställning som tillväxtregion och hubb för de gröna näringarna. Flera av Stockholms tillväxtbranscher leder den gröna omställningen.
- Fortsätta utveckla gröna obligationer för en positivt klimat- och miljöomställning.
- Arbeta för elektrifiering av vägar i Stockholmsregionen, i synnerhet de tunga transportlederna.
- Bromma flygplats ska vara Sveriges första elektrifierade flygplats till 2033.

Läs även mer om Liberalernas miljöpolitik här.